

Chemări la Hristos - Rufe zu Christus

Nr. 68 Septembrie 2012

68. Ausgabe, September 2012

BINECUVÂNTARE PENTRU ORTODOCȘII ROMÂNI DIN STRĂINĂTATE*

† DANIEL Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Această duminică dedicată românilor migranți reprezintă un nou prilej de a adresa cuvânt de întărire duhovnicească tuturor credincioșilor ortodocși români aflați departe de țară.

Biserica Mamă, prin slujitorii ei, se îngrijește atent de fiii ei duhovnicești din afara granițelor țării și se roagă la fiecare sfântă slujbă pentru binecredinciosul popor român de pretutindeni, dorind astfel, ca fiecare credincios român, oriunde s-ar afla, să aibă parte de bucurie și împlinire sufletească, să își păstreze credința ortodoxă și să arate iubire față de Biserică și neam.

Este o mare binecuvântare faptul că în parohiile românești înființate în străinătate, din ce în ce mai numeroase, se realizează multe activități pastoral-misionare și cultural-educative.

Pe lângă acestea, se desfășoară proiecte cu caracter social-filantropic, astfel încât românii din străinătate aflați în dificultate pot găsi un sprijin în Biserică. Este binecunoscut faptul că Sfântul Sinod al Bisericii noastre a declarat anul 2012 - An omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor - inițiativă care încurajează ajutorarea oamenilor în suferință și în dificultate.

În acest sens, îndemnăm pe toți românii ortodocși din diaspora să cultive înțelegerea și respectul reciproc, să promoveze unitatea familiei și conlucrarea fraternă cu toți oamenii, indiferent de etnie și stare socială, să ajute și pe cei săraci, bătrâni și bolnavi pe care i-au cunoscut în România, să ajute parohiile care zidesc biserici și să contribuie la construirea

Catedralei Mântuirii Neamului. La acestea, adăugăm cuvintele Sfântului Apostol Pavel care spune: „Dojeniți pe cei fără de rânduială, îmbărbătați pe cei slabi la suflet, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători față de toți. Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna să urmați cele bune unul față de altul și față de toți. Bucurați-vă pururea. Rugați-vă neîncetat. Dați mulțumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi.” (I Tes V, 14-18).

Deodată cu aceste îndemnuri părintești și frățești, ne rugăm milostivului Dumnezeu să vă dăruiască pace și sănătate, bucurie și mântuire, să vă ocrotească de tot răul și să vă întărească în tot lucrul bun,

spre bucuria Bisericii noastre și a poporului român de pretutindeni!

Cu prețuire, binecuvântare și dragoste în
Hristos Domnul.

Icoana din Biserica Ortodoxa Romana din Dablin, Irlanda, Pr. Paroh dr. Ioan Irineu Craciun.

*Mesajul a fost transmis la 19 august 2012 de către Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române. Începând cu anul 2006, la inițiativa Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, pe atunci Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, prima duminică după sărbătoarea împăratească a Adormirii Maicii Domnului a fost dedicată românilor care trăiesc peste hotare. Ulterior, Sfântul Sinod a hotărât în ședința de lucru din 25-26 februarie 2009, ca în toate parohiile și mănăstirile, în timpul Sfintei Liturghii să fie înălțate rugăciuni de mulțumire, de cerere și de ajutor pentru înmulțirea dragostei între membrii familiei plecați din România și cei rămași acasă, precum și rugăciuni pentru călătorie și bună înțelegere cu cetățenii țărilor în care lucrează sau studiază românii plecați în străinătate.

IISUS HRISTOS, MEDICUL

JUSTIN

Medicina modernă a ajuns la mari împliniri și realizări, dar ea stă într-un pericol de a-l considera pe om ca pe un obiect, un număr și nu ca subiect, ca persoană. Vindecarea este mai mult decât un diagnostic și un tratament, ea cuprinde și o împreună tratarea sufletească și religioasă. Adesea analizele și tratamentele sunt centrale și nu vindecarea autentică. Înrudirea spirituală unică dintre teologie și medicină este întemeiată în chiar Mântuitorul Iisus Hristos, Care în Persoana și lucrarea Sa a împreunat vindecarea pământească și cea veșnică. Hristos-Domnul a acceptat bolnavii în mod necondiționat și le-a redat demnitatea lor sănătoasă ca persoane. Însoțirea, atingerea și dialogul au fost elemente fundamentale ale lucrării Sale mântuitoare și vindecătoare. Astfel a rămas Hristos-Domnul până azi ca modelul doctorului-medic și tuturor acelor care se ocupă de grija și vindecarea oamenilor.

În cartea „Jesus Christ, der Arzt – Krankheit und Heilung in der Bibel”, Paulusverlag Academic Press Fribourg, 2012, p. 192 (Iisus Hristos, medicul – boală și vindecare în Biblie), Roland Moser, teolog și medic, constata și comunica: Nu este de mirare că în situația actuală, cercetătorii și medicii recurg din nou la Biblie, pentru ca în „Norma normata non normata” să caute răspunsuri religioase și etice pentru acțiunea lor, pentru că dorința celor care se preocupă de întunecul bolii, a suferinței și morții, este să descopere prin acțiunea lor omenească sâmburi de lumină și de viață. Acest lucru nu va înceta niciodată atâta vreme cât există oameni. Un medic creștin întâlnește mai întâi pe Dumnezeu, înainte de a-l întâlni pe bolnavul său. Își ridică inima la Dumnezeu înainte de a-și opera pacientul pe inimă. Medicul creștin îl tratează pe pacientul său ca pe o persoană, chip al lui Dumnezeu cu potențialul de-a deveni asemenea cu Dumnezeu.

Psihoterapeuta Christa Meyer declară că se roagă „permanent pentru pacienții ei pe care îi îngrijește cu toată grija”. Numeroase experiențe efectuate în clinici la Chicago, în Germania și în multe alte părți, au dovedit pe baza unor cercetări prelungite și aprofundate, că bolnavii care se roagă, cei cărora li se acordă asistență nu numai medicală, ci și spirituală, se vindecă mai ușor sau starea lor se ameliorează mai repede. Datele furnizate de diferiți oameni de știință

sunt foarte concludente (vezi conferințele prof. Pompay de la universitatea din Freiburg). De altfel, într-o comunicare recentă, câțiva fizicieni ruși, care au studiat influența rugăciunii Tatăl Nostru asupra bolnavilor, au constatat după observații îndelungate și riguroase, că unii se însănătoșeau, sau că se simțeau mai bine după ce o spuneau, că, de pildă, valoarea tensiunii arteriale foarte ridicată sau alteori foarte scăzută, se îmbunătățea mult. Ei au experimentat atât cu subiecți credincioși, practicanți, cât și cu ateii, pe care problemele de credință nu-i interesau. Efectele asupra stării acestora erau cu mult mai neînsemnate.

DESPRE PUTEREA RUGĂCIUNII*

Părintele Iustin MIRON, Mănăstirea Oașa

Spunea Sf. Ioan Gură de Aur: „Cum să îți asculte Dumnezeu

rugăciunea, dacă tu nu ți-o ascuți?”. Dacă noi nu ne ascultăm, atunci când le rostim, propriile rugăciuni,

dacă nu suntem prezenți în ele, dacă le spunem formal și cine știe unde suntem cu mintea și cu simțirea în clipele acelea, atunci cum să asculte Dumnezeu ce-i ceri? Rugăciunea impune prezență. Trăire integrală, trup și suflet. Rugăciunea trebuie să treacă prin tine ca să ajungă la Dumnezeu. Urcușul nostru spre Dumnezeu este prin noi înșine. Drumul către Dumnezeu este lăuntric. Și rugăciunea, ca să ajungă la Dumnezeu, trebuie să meargă pe drumul acesta. Dacă nu ajunge la tine, nu ajunge nici la Dumnezeu.

Rugăciunea este un mod de a fi. Ne raportăm la ea uneori prea simplist, prea utilitarist, ca în păgânism. Rugăciunea înseamnă cu mult mai mult. E o convorbire cu Dumnezeu, pe care îl iei părtaș la viața ta. Ți deschizi sufletul în fața Lui. Te împrietenești cu El și ți-l iei tovarăș de drum. Nu e potrivit ca de cum începi să spui rugăciunea, să ceri. Să soliciți ceva. În primul RÂND, trebuie să mulțumești. Să mulțumești că există, că ți-a mai dăruit Dumnezeu o zi însoțită, că vezi lumina și frumusețile lumii. Sunt atâtea motive de mulțumire în viața ta, doar să ți-o privești de mic copil și până unde ești azi, și vei vedea cât de mult poți să mulțumești.

Și mai există o rânduială a rugăciunii: recunoașterea vinovăției. Rugăciunea nu poate să se îplinească dacă nu-ți recunoști vina. Nu poți să-l încarci pe Dumnezeu cu problemele tale, cu nevoile tale, cu viața ta, dacă nu ți-o asumi. Iar ca să ți-o asumi, trebuie să-ți recunoști greșelile. Zilnic ne încărcăm cu lucruri bune, cu lucruri rele, ne tot încărcăm. Când ne încărcăm prea mult și ne slăbesc puterile și nu mai putem duce greul, să luăm povara

asupra noastră și prin noi să o punem, prin rugăciune, asupra lui Dumnezeu. Este un transfer extraordinar! Descărcarea asta permanentă de toate grijile, până ce rămâi ușor și curat. Prin faptul că-l încarci pe Dumnezeu cu poverile tale nu înseamnă că devii nepăsător, că nu-ți mai pasă, dimpotrivă, te raportezi cu atât mai esențial și mai corect față de El. Dumnezeu vrea să rezolve toate problemele noastre.

E foarte bine să ne rugăm cu cuvintele din cărțile sfinte, dar e bine să ne rugăm și cu cuvintele noastre. Rugăciunea prin cuvintele noastre e mai directă. Nu pot să nu leg rugăciunea de concretul vieții. „Facă-se voia ta, Doamne”, dar în imediatul existenței mele. Cât privește ordinea lor, mai întâi se spun rugăciunile consacrate, Crezul, Tatăl Nostru. Celelalte rugăciuni, exprimate prin cuvintele noastre, le rostim la sfârșit. Bine ar fi să citim și câte un acatist.

Oamenii de astăzi sunt grăbiți pentru că trăiesc în logica lumii care îi înconjoară. De mine depinde să-mi organizez astfel viața, încât să fac loc pentru rugăciune în ea. Graba asta, așa de tiranică, este artificială. Dacă seara, când mă întorc de la muncă, în loc să mă așez în fața televizorului sau a calculatorului, mă integrez liniștit în viața mea de familie, trăindu-i rostul firesc, voi avea timp suficient să mă odihnesc și voi avea și starea să-mi spun rugăciunile, și pe cele de seară, și pe cele de dimineață. Dacă trăiesc în logica lumii și-n graba ei, voi ajunge să mai zic doar un „Doamne ajută” și să-mi fac o cruce, așa cum fac majoritatea oamenilor de azi. Dar iată că ce nu pot unii, alții pot, exact în aceleași condiții de viață. Există mulți oameni care știu să își facă timp pentru rugăciune, ceea ce înseamnă că ea depinde de noi, de felul în care ne rânduim zilele.

Sfinții Părinți spun așa: cel care se roagă numai când se roagă, acela nu se roagă. Acela care se roagă numai când se roagă e cel ce spune rugăciunea numai dimineața și seara. Important este să te rogi și după rugăciune, să spui rugăciunea și peste zi. Care nu trebuie să fie lungă. E de-ajuns doar o clipă. Domnul Hristos e întrupat și în clipe.

Prin practica neîntreruptă a rugăciunii avem o deschidere mai mare spre cer. Cerul nu e numai în cer, cerul e și pe pământ. Odată cu întruparea Domnului nostru Hristos, s-a întrupat cerul și pe pământ. Să ne deschidem către cerescul din pământesc. Să fim prin pământ mai deschiși către cer. Moșii și strămoșii noștri au fost dintotdeauna preocupați să cucerească cerul. Astăzi, noi suntem atât de evoluți și de civilizați, încât nu mai știm nici cum să cucerim pământul. Am coborât infinit mai jos față de ei. Bătrânii noștri erau tot timpul cu ochii la cer, voiau să îl cucerească, să cucerească veșnicia, iar eu, acum, vreau să cuceresc și să stăpânesc timpul, imediatul vieții, și ajung măcinat de timp. Cu ochii ațintiți asupra lui Iisus, nu ne poate sta nimic înaintea. Asupra lui Iisus din mine, din tine, a lui Iisus din flori și din iarbă. Ruptura asta între pământesc și ceresc, asta este marea greșeală. De asta nu mai avem timp și suntem grăbiți. Să încercăm să facem aceleași lucruri, dar fără grabă, să le facem cu

ochii înălțați către cer. Asta este dimensiunea care ne lipsește, ori rugăciunea tocmai asta face. Ne deschide către cer. Te deschizi către Dumnezeu în tine, dar deschizi și locul, pământul din jurul tău. Lumea în care trăiești. În toate trebuie să-i fac loc lui Dumnezeu. Tot vorbim în ultimul timp despre comunicare, păi și cu Dumnezeu trebuie mai multă comunicare. Ce-i rugăciunea? Vorbirea cu Dumnezeu. Trebuie să vorbim cu El tot timpul. Dumnezeu se culcă și se trezește cu noi, Domnul Hristos merge cu noi la muncă, deci să vorbim mereu cu El. Raportarea asta la El, mereu la El, e rugăciune. În felul acesta, nu am nevoie de o oră anume, de un spațiu anume, întreaga mea viață e rugăciune. „Rugăciunea coboară singură în inimă”.

Rugăciunea nu-i primită, ea nu trece de mine, e respinsă de mine, de viața mea. Dumnezeu e ca soarele. El e numai bun, vine tot timpul către noi, tot timpul! Spunem pe nedrept câteodată: „M-a părăsit!”. Nu-i adevărat, Dumnezeu nu parasește pe nimeni. Noi îl părăsim pe El, ne ascundem, răul se întâmplă în noi. Zicea Sfântul Ioan Gura de Aur că rugăciunea se naște din atenție, din prezența noastră în ea, dar și din cantitate. N-o să ajungi niciodată să te rogi foarte intens și foarte profund, foarte viu, cu rugăciuni puține. Cu câteva rugăciuni rostite într-o zi n-ai făcut nimic. Cantitatea devine un obicei și el îți schimbă firea. Sunt mulți oameni care zic rugăciunea mergând pe stradă. Se spune că-n felul ăsta ea nu se poate interioriza. Ba se poate. Chiar și mergând, faci un exercițiu al rugăciunii, mintea ta se antrenează cumva să se roage și când prinzi un context potrivit, ea devine mult mai puternică și profundă, pentru că dorința adresată lui Dumnezeu a fost exersată îndelung. Am spovedit și spovedesc un om care este foarte depravat, bețiv în ultimul hal. I-am spus să zică rugăciunea lui Iisus și s-a apucat să o zică, dar asta nu l-a împiedicat să se apuce iar de băut. A venit și mi-a spus: „Da, părinte, m-am îmbătat, dar să știți că am zis și atunci, căzut în șanț, rugăciunea”.

Rugăciunea coboară ea singură în inimă. Tu trebuie doar s-o faci. Să te rogi cu adevărat. Tu lucrezi rugăciunea și rugăciunea te lucrează pe tine. Ajungi să fii locuit de rugăciune, își face ea viața ei, înlăuntrul tău. Și-ți orientează și ție viața după ea. Că până la urmă, viața rugăciunii e viața lui Dumnezeu în tine. Prin rugăciune aduci cerul în tine, îl aduci în tine pe Dumnezeu. Dumnezeu locuiește și lucrează în tine. Dumnezeu aduce pacea, bucuria și liniștea. Întâmplarea trece cum a venit. Nu aduce odihnă aia adâncă, așezarea, ocrotirea, speranța... Nici nu poți defini până la urmă ce stare îți dă Dumnezeu. E mai presus de cuvinte. Doar sufletul poate să vorbească deplin despre ea. Vorba bătrânilor, că nimic pe lume nu e întâmplător, e adevărată. Așa este. Nimic, nimic nu-i întâmplător, ci totul este proniator, adică vine din purtarea de grijă a lui Dumnezeu...

„Pune-ți sufletul în fața oglinzii”

* Idei preluate din Formula AS, nr. 1013, 05.04.2012

VIAȚA LITURGICĂ, ÎNTRE RITUALISM ȘI PARTICIPARE

Pr. Ioan MOGA

Biserica Ortodoxă este prin definiție o biserică liturgică. Privit din punct de vedere istoric, cultul creștin este, desigur, înrudit într-o anumită măsură cu celelalte culte religioase, mai ales cu cel iudaic. Primii creștini participau la cultul din templul iudaic, iar ciclul rugăciunilor zilnice (cele șapte laude, mai ales Utrenia și Vecernia), cu citiri din psalmi, își are originea în cultul din sinagogi. Creștinismul împărtășește astfel împreună cu celelalte religii intuiția fundamentală că lumea, viața și întreg cosmosul pot deveni, prin cult, locuri de prezență dumnezeiască. A spune însă despre lume că este „profană” și că ea devine prin cult „sacră” ascunde pericolul unei rupturi dualiste între lume și Dumnezeu. Cultul nu transformă materia (de pildă: apa, uleiul) în ceva străin sieși, nu o scoate din ordinea creației, ci îi descoperă adevărata ei vocație: adică, de a-l face prezent pe Dumnezeu, de a fi purtătoare de Duh.

Cultul creștin mai are însă un sens, în mod radical nou față de cultele ne-creștine: Iisus Hristos. Prezența liturgică a lui Dumnezeu este una personală, de actualizare a tainei Întrupării Mântuitorului. Centrul cultului creștin nu este un dor după spiritual, ci actualizarea „noii creații” întemeiate de Iisus Hristos prin moartea și învierea Sa. Această „nouă creație” este înfîpătată în Biserică, adică în toți cei care se integrează, viu și sacramental, în Trupul lui Hristos Cel Înviat. Semnificația de bază a cultului creștin este deci pe de o parte una *eclezială* (=de comuniune, de realizare a unității Bisericii), pe de alta una *eshatologică*: Liturghia deschide lumea spre Împărăția Cerurilor. De aceea, limitele între văzut și nevăzut, între timp și veșnicie se estompează: Sf. Liturghie îi include nu numai pe cei prezenți fizic, ci și pe Îngeri, pe Sfinți, precum și pe toți cei răposați întru Hristos.

Cultul creștin a rămas fidel acestei esențe, chiar dacă a evoluat, îmbogățindu-se cu gesturi, cântări doxologice și alte rânduieli de cult. Ele au fost introduse de cele mai multe ori tocmai pentru a sensibiliza oamenii pentru ceea ce presupune evenimentul liturgic: comuniune vie a tuturor cu Mântuitorul Hristos. Cu timpul însă, această îmbogățire ritualică a adus cu sine și o altă trăire a cultului, mult mai fragmentară. Liturghia ortodoxă a fost percepută din ce în ce mai mult ca un șir de ritualuri și simboluri de sine stătătoare, greu de înțeles. Oamenii nu mai *participau* (respectiv nu mai participă) la Liturghie ca la un eveniment existențial și comunitar, ci *asistă* ca la un spectacol sacru, ritualic.

Să luăm ca exemplu „Vohodului mic”, ieșirea preotului cu Sfânta Evanghelie la începutul Liturghiei, și al reîntrării în altar, odată cu rostirea cuvintelor: „Înțelepciune, drepti!”. Inițial, acest ritual coincidea cu intrarea episcopului în biserică și începutul adunării euharistice. Mai târziu el și-a pierdut conotația practică, și a fost interpretat alegoric ca simbol al

ieșirii lui Hristos la propovăduire. Însă, dacă citim rugăciunea rostită de preot în acest moment, tâlcuirea este alta, și anume concelebrarea cu Îngerii: „*Stăpâne Doamne... fă ca împreună cu intrarea noastră să fie și intrarea sfinților îngeri, care slujesc împreună cu noi...*”

Cum să înțelegem deci ritualul sau simbolul liturgic? Există cel puțin două pericole:

1. *O abordare intelectualistă*, care tratează slujbele drept un complex de simboluri și semnificații. Ritualurile liturgice nu pot fi însă înțelese punctual, după o logică școlărească, ci sunt parte a unui întreg, care ne privește și ne implică. „Ritualul” se vrea actualizat de fiecare dată, ca împreună-lucrare, ca ceva care se re-creează și se umple de sens în momentul acela, sub harul Duhului Sfânt, pentru deschiderea noastră spre Dumnezeu.

Revenind la exemplul „Vohodului mic”: important nu este să *știm teoretic ce simbolizează acest ritual*, ci să reușim să *conștientizăm lăuntric* că ceea ce săvârșim corespunde unei realități îngerești: „*Noi nu simbolizăm prezența îngerilor printr-un gest arbitrar, ci ne alăturăm lor, în jurul Evangheliei și al jertfei care urmează...*” (Al. Schmemmann). Drept consecință, este clar că practica citirii pravilei personale în cadrul Sf. Liturghii degradează Taina Tainelor la o „atmosferă”, pe fundalul căreia fiecare își practică propria evlavie individuală.

2. *O abordare ritualistă, magică*, potrivit căreia „rânduilele liturgice” nu sunt înțelese în esența lor eclezială, de participare activă, ci sunt percepute ca scop în sine, ca instrumente ale sfințirii imediate. Mulți oameni au mai mare evlavie față de „dezlegări” decât față de spovedanie și împărtășanie, sau cred că binecuvântarea hainelor celor absenți ține loc de prezență personală și de transformare lăuntrică (ceea ce părintele Arsenie Boca numea „slujbe pe rufărie”). Pentru a contracara această abordare greșită, este nevoie ca în Biserică să se reînvie tradiția mistagogică (adică de tâlcuire vie a Tainelor). Explicate și conștientizate, dar și trăite ca atare, Sfintele Taine ne transformă și ne luminează lăuntric.

CREDINȚĂ ȘI RELIGIOZITATE ÎN EUROPA DE AZI*

Pr. Nicolae DURA

Într-o lume care se află într-un amplu proces de secularizare a încerca să vorbești despre credință și religiozitate este o îndrăzneală, dar și o trebuință duhovnicească. Lumea secularizată pare că naufragiază în valurile acestei vieți vremelnice, o asemenea lume încorsetată în chingile materiei și necesităților trupesti nu mai are direcția veșniciei. Biserica acest organism divino-uman – în calitatea ei de cea mai veche instituție a Europei – ea însăși este și o realitate a lumii acesteia și este pusă în fața unor noi provocări. Secularizarea a adus noi provocări atât credinței cât și religiozității europene.

Viața oamenilor ca și a societății se află într-o permanentă mișcare, uneori aceste schimbări au un caracter de avalanșă. Prefacerile din lumea de azi produc efecte și asupra „celor mai statornice și mai tradiționale forme de viață omenească, între care se numără și cele religioase, deci și Biserica“ (Liviu STAN Pr. Prof. Dr., *Tăria nezdruncinată a sfintelor canoane*, în volumul *Biserica și dreptul*. Sibiu 2011, p. 387).. În urmă cu 15 ani teologul și filosoful francez Olivier Clement făcea următoarea mărturisire: „*Traversăm astăzi un fel de apocalipsă inter-istorică, o adevărată moarte-înviere a Ortodoxismului și, la scară mai mare a creștinismului*“ (Olivier CLEMENT, *Puterea credinței. Studii de spiritualitate*, Târgoviște 1999, p. 7). În lumea contemporană se poate constata fără mare greutate, o profundă schimbare în societate, economie, politică și această transformare cuprinde în mod natural și religia, ca o componentă a lumii. Această situație ascunde noi șanse pentru credință și religie. Lumea de azi nu trăiește nicidecum o dispariție a religiei, ci dimpotrivă cunoaște noi forme de religiozitate. Este paradoxal chiar și în Biserică a vorbi despre o criză, fiindcă realitățile de azi sunt altele decât cele de ieri¹. De altfel noțiunea criză ce provine din grecescul κρίσις (krisis) înseamnă judecare, hotărâre. Viața noastră este penetrată de crize, adică de analize, judecăți și apoi de luarea unor decizii bune. Criza poate însemna și o șansă. În vremea noastră cuvântul criză este folosit și înțeles, mai ales, cu semnificația sa negativă, parcă criza ar fi un sfârșit, ar însemna o catastrofă inevitabilă.

Societatea europeană în perpetuă schimbare a ultimilor ani se caracterizează și printr-o schimbare a paradigmelor². De la primul studiu al valorilor europene din anul 1980 s-au petrecut schimbări radicale în Europa. În 1990 un asemenea studiu s-a desfășurat și-n Austria sub conducerea Prof. Univ. Dr. Paul Michael Zulehner. În 1999 acest studiu a fost extins asupra a 45 de țări cu întrebări semnificative asupra familiei, muncii, religiei, politicii și asupra societății.

În Austria au fost interviuate 67.774 persoane, punându-se fiecareia 136 de întrebări. În centrul studiului apare comparația între populația austriacă și celelalte populații europene. Scopul acestor studii a fost cunoașterea liniilor de conflicte, zonele sensibile și trebuințele dezvoltării pentru ca să se poată formula perspective de acțiune. Fenomenele crizei confruntă Europa cu întrebări asupra viitorului. Autorii acestor studii s-au convins că în deceniile ce au trecut nu s-au schimbat doar prioritățile, ci și tematicile. Unele întrebări au rămas fără răspuns și au apărut încă

multe noi. Există multe întrebări fundamentale în Europa, nu doar economice, ci și întrebări despre sensul și valorile vieții.

Una dintre caracteristicile lumii de azi este de a se afla în criză. Se vorbește adesea despre o profundă criză a credinței și religiozității omului de azi. Există unii care își fac un titlu din a critica credința și religia. De exemplu într-o emisiune transmisă³ la TV germană înaintea Paștelui din acest an s-a transmis o emisiune cu un titlu foarte incitant: „*Toți caută sensul – are Biserica încă răspunsuri?*“ Au fost intervieuați pe stradă tineri și vârstnici: Ce serbăm în Vinerea mare și de Paști? Nici unul din 8 întrebați și dați în emisiune nu a știut. O tânără mergea în fiecare Duminică la biserică a zis că serbăm nașterea lui Iisus, alții au răspuns direct nu știm, e egal, suntem liberi. Singur un musulman turc întrebat a răspuns: Venirea mare a fost răstignit Iisus, iar în Duminica de Paști a înviat! De la bun început s-a văzut direcția criticistă la adresa religiei în general și a Bisericii în special. În acest sens se potrivesc cuvintele lui B. Pascal: „Cei care critică religia se cuvine mai întâi să se ocupe cu ea și să o cunoască”.

Adeseori se arată distincții ample despre diferențele între credință, religiozitate și apartenența la Biserică. Omul contemporan separă adesea credința de religiozitate și de apartenența la o comunitate bisericească. Credința se afișază uneori drept o etichetă și nu o certitudine și un mod de viațuire. Religiozitatea apare pentru unii nu ca legătură cu Transcendentul, ci drept o modă în a căuta horoscoape, direcții esoterice, cultul pentru înfrumusețarea și întărirea trupului, întreaga industrie a wellness-ului. Apartenența bisericească apare pentru unii doar ca o parte a tradiției sau apartenența la o oarecare asociație sau cooperativă de prestări de servicii.

RELIGION UND MODERNITÄT SCHLIESSEN SICH NICHT AUS

US-Religionssoziologe Jose CASANOVA

Religion und Modernität schließen sich nicht aus - im Gegenteil: gerade die in einem Prozess rapider gesellschaftlicher Modernisierung befindlichen Gesellschaften in Amerika, Indien und China entdecken zugleich eine tiefe religiöse Seite. Das hat der spanisch-amerikanische Religionssoziologe Jose Casanova im "Kathpress"-Gespräch betont. In diesem Sinne müsse sich gerade "Europa als Ausnahme begreifen, wo Modernisierung stets mit Säkularisierung einhergegangen" sei. Casanova:

1 Michael Prof. HOCHSCHILD, *Eine neue postmoderne Sicht auf Kirche und Religion* (O nouă perspectivă post-modernă asupra Bisericii și religiei), în Kathpress-Tagesdienst Nr.138, 12.06.2012, p. 6. Autorul este teolog și sociolog, Universitatea din Paris.

² Potrivit unui temeinic studiu (341 pagini, 47 tabele și 26 de grafice) publicat în octombrie 2011 de Prof. Dr. Regina Polak împreună cu alți specialiști sub titlul: *Zukunft. Werte. Europa. Die Europäische Wertestudie 1990-2010: Österreich im Vergleich*, (Viitor, valori, Europa. Studii despre valorile europene 1990-2010: Austria în comparații), în editura Böhlau din Viena.

³ *Alle auf Sinnsuche - hat die Kirche noch Antworten?* emisiune transmisă la 4 aprilie 2012, seara la o oră de maximă audiență. <http://daserste.ndr.de/annewill/annewill3399.html> (12.04.2012). Viktor E. FRANKL, *Die Suche des Menschen nach Sinn* ori lucrarea: *Der Mensch VOR der Frage nach DEM Sinn. Eine Auswahl Aus dem Gesamtwerk*, Wien 1985. Prima carte este tradusă și publicată și în românește sub titlu: *Omul în căutarea sensului vieții*, 2009. Autorul descrie cum a devenit el dintr-un număr, o persoană.

„Warum sind wir in Europa säkular? Nicht, weil wir so modern sind, sondern weil wir säkular werden wollten.“ In einem „säkularen gesellschaftlichen Rahmen“ sei der Glaube nicht marginalisiert, sondern wichtige „Option“, die ergriffen werden könne, ohne in vormoderne Strukturen zurückzufallen.

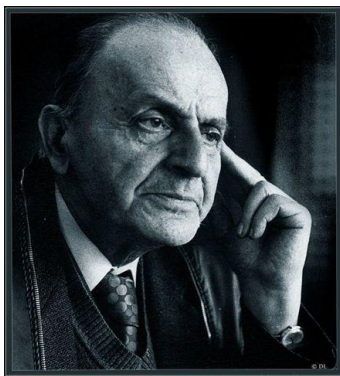
Casanova hält sich derzeit in Salzburg auf, wo er am 8. August von Erzbischof Alois Kothgasser mit dem mit 5.000 Euro dotierten „Theologischen Preis“ der „Salzburger Hochschulwochen“ ausgezeichnet worden ist. Casanova gilt als einer der renommiertesten Religionssoziologen, dessen Arbeiten vor allem um die Frage nach dem Verhältnis von Religion und Moderne kreisen. International ist Casanova laut Joas insbesondere durch sein in fünf Sprachen übersetztes Werk „Public Religions in the Modern World“ (1994) bekanntgeworden. Casanova lehrt an der „Georgetown University“ in Washington, studiert hat er u. a. Theologie in Innsbruck.

Im Vergleich zur sozio religiösen Situation in den USA stellte Casanova fest, dass Europa bzw. die Religionen in Europa weiterhin unter dem historischen Ballast des Staatskirchentums und der heterogenen monoreligiösen Situation leiden, die erst langsam unter dem Druck der Migrationsbewegungen aufbreche: „Das Problem in Europa ist die Überinstitutionalisierung mit ekklesiastischen Institutionen“, so der Soziologe. Lehren könne der Blick auf die USA in dieser Situation, dass „der Weg von einer homogen-konfessionellen Situation zu einer homogen-säkularen Gesellschaft nicht unausweichlich ist“, sondern es auch einen dritten Weg in Form einer „pluralistischen Option für viele Religionen und Säkularität gleichermaßen“ gibt.

* KATHPRESS-Tagesdienst Nr.190, 12. August 2012 Seite 3

CONSTANTIN NOICA UND DAS CHRISTLICHE ERBE EUROPAS

Univ. Doz. Dr. Mădălina DIACONU*

Ein christlicher Philosoph war Constantin Noica bei bestem Willen nicht, aber er war ein an der Religion und insbesondere am Christentum als

Kulturphänomen interessierter Denker; außerdem stand er in seinem Leben der

christlichen Ethik nahe. Dazu möchte ich ein paar Aspekte herausgreifen: Noicas Auffassung der europäischen Kultur, die Betrachtung des Bösen in der Geschichte und sein Verhältnis zu Cioran, sowie auch zu seinem eigenen Sohn.

1. Die europäische Kultur

Die europäische Kultur lässt sich für Noica auch als eine Diversifizierung des Einen im Laufe der Geschichte betrachten. Denn jede Kultur verwirklicht ein bestimmtes Verhältnis zwischen dem Einen und dem Vielfachen gemäß einer der folgenden fünf Arten: 1. das Eine und seine Wiederholung (in den totemischen und dogmatischen Kulturen), 2. das Eine und seine Abwandlung (in den streng monotheistischen Kulturen: Judentum, Islamismus), 3. das Eine im Vielfachen (in den pantheistischen Kulturen, etwa in Indien, wo die Gottheiten keine deutlichen Konturen haben und wo auf die Abschaffung der Individuation als Abnormität abgezielt wird), 4. das Eine und das Vielfache (polytheistische Kulturen der griechischen Art) und 5. das Vielfach-Eine (europäische Kultur). Trotz der Terminologie, die sich an Platons Parmenides anlehnt, zeigt diese Typologie die „Versuchung“, eine Phänomenologie des Geistes im Sinne Hegels zu skizzieren und interessanterweise wird dabei die Kultur über die Religion definiert.

Erst die europäische Kultur, die nach der Konvention im Jahre 325 mit dem Konzil zu Nicäa beginnt, verwirklichte „das Wunder“ einer synthetischen Einheit, nicht im kantischen Sinne einer Einheit, die das Vielfache „zusammenhält“, sondern es vielmehr vervielfältigt und die somit eine Einheit „der Ausdehnung“ ist (Constantin Noica, *De dignitate Europae*, Nordhausen: Traugott Bautz, 2012, 39 und 41f.). Die Einheit der Ausdehnung erhält sowohl eine qualitative Bedeutung – als Vervielfältigung in der Zeit – auch eine räumlich-geographische: Es gehört nämlich zur „Logik“ der europäischen Kultur, sich „natürlich“ auszubreiten. Im Besonderen ist die europäische Kultur ein System selbstständiger Werte (eigentlich im Sinne der Moderne) und nicht zuletzt eine Überwindung der Natur. Letzteres zeigt sich auch anhand des Beginns der europäischen Kultur: Denn das Konzil zu Nicäa bedeutet den Bruch mit der Natur, mit der bisherigen Vernunft und mit der Antike selbst. Gegen die übliche westliche Kulturgeschichte (hier werden Burckhardt, Spengler und Nietzsche erwähnt), wenngleich durchaus in der Tradition der rumänischen Historiographie (Nicolae Iorga: „Byzance après Byzance“), betont Noica den Beitrag von Byzanz zur Kultur Europas. Keine Spaltung trennt den Zerfall des Römischen Reichs von der Genese der mittelalterlichen europäischen Kultur, und wir verdanken Byzanz auch die Übertragung der Kulturwerte der Antike.

Am Ende der theologischen Auseinandersetzungen in Byzanz, die fast ein halbes Millennium andauerten, und die „ganze Massen“, die um Ideen gekämpft haben, einbezogen, hat sich der Gedanke der synthetischen Einheit durchgesetzt: Das Paradox der Doppelnatur Christi übersetzt Noica dabei ontologisch als die Verkörperung des Gesetzes im Individuellen und die Dreifaltigkeit wird an seine eigene Ontologie angepasst, nämlich als eine Synthese zwischen dem Gesetz (dem Allgemeinen), der

individuellen Wirklichkeit und den Bestimmungen. Ein solcher Gedanke war damals nicht nur gewagt, sondern wurde vor allem auch wenig erwartet von einem rationalistischen, wissenschaftsfreundlichen Denker und einem guten Kenner der antiken Philosophen. Noica fasst tatsächlich das Christentum als einzigen Kern der europäischen Kultur auf. Daraus ergibt sich für ihn die Besonderheit der europäischen Kultur. Diese hat sich im Wesentlichen nicht durch das Verhältnis des Menschen zur Natur verwirklicht wie andere „Mythologien“ (Religionen, Kulturen), auch nicht durch die Bekämpfung der Religion bzw. Mythologie (wie noch die griechische Philosophie), sondern allein als Diversifizierung einer Formel, die in der Kenosis (Geburt Christi) enthalten ist. So entstand die christliche Theologie und aus dieser haben sich dann die selbstständigen Wertesysteme entwickelt, zunächst immer noch unter dem Primat der Religion (Mittelalter), dann der Künste und der Wissenschaften (Renaissance), der Philosophie, der Geschichte und Politik, bis zum Vorrang der technischen Werte in unserer heutigen Welt.

2. Das Böse in der Geschichte

Beide Freunde Cioran und Noica haben den Werdegang des jeweils anderen jahrzehntelang verfolgt und sich stets mit dem anderen verglichen. Noica, der ein paar Jahre älter war, hat bereits in den vierziger Jahren seine Geschichte als eine des Bruders des verlorenen Sohnes gedeutet, der anders als Cioran seinen pater (bzw. seine patria) und seine Mutter (bzw. Muttersprache) nicht verlässt. Dieses Leitmotiv durchzieht seine Schriften. Es gibt aber auch einen Dritten, denn Noicas leiblicher Sohn Rafail hat sich wieder als verlorener Sohn betrachtet. Die Versuchung liegt nahe, alle drei dialektisch zu ordnen: Constantin Noica als gehorsamer Sohn, Cioran als rebellierender vaterloser Sohn und Rafail Noica als verlorener Sohn, der ins Land und zur Vater- (nicht Mutter-Sprache!) zurückkehrt.

Die Gegensätze zwischen Constantin Noica und Cioran lassen sich auch in ihrer Deutung des Christentums verfolgen. Cioran ist angezogen von den christlichen Mystikern und lehnt die Dogmatik als eine Verfälschung des geistlichen Lebens (Religiosität) entschieden ab. Noica dagegen ist vielmehr in erster Linie am Gedankengerüst der Dogmatik interessiert; die Frömmelner allerdings nerven ihn: Mit ihnen lässt sich nicht argumentativ diskutieren. Cioran sieht als höchsten Beweis der Existenz Gottes die Musik (Bachs und Mozarts); Noica bewundert die gedankliche Konstruktion der Dogmatik wie auch die Schönheit der mathematischen Theoreme und zeigt wenige Sensibilität für Musik. Cioran beneidet und hasst die Heiligen (im klassischen Sinne des Nietzscheanischen Ressentiments), Noica verlangt dagegen, für die Täter zu beten (Betet für den Bruder Alexander) und überrascht seine Gesprächspartner damit, dass er seine im Gefängnis verbrachte Zeit als eine schöne Zeit (durch die gedankliche Fülle und die Ruhe für das Studium) bezeichnet. Als Sohn eines orthodoxen

Erzpriesters hatte Cioran mit Glaubenszweifeln und einer unwiderstehlichen Faszination für Ketzer und Gnostiker zu kämpfen. Er sah keine Rettungsmöglichkeit in dieser Welt; die Lösung konnte nur die Flucht aus der Welt, aus der Geschichte, aus der Politik, überhaupt die Loslösung aus den Beziehungen zu seinen Mitmenschen sein, und er kultivierte sorgfältig sein Image als Eremit inmitten von Paris. Noica dagegen zieht sich aus der Hauptstadt Bukarest in die Berge zurück, um sich der Askese der Kultur zu verpflichten und die Rituale der Kulturperformanz zu vollziehen – und wird dadurch umso mehr wie ein Kulturbeichtvater von Intellektuellen gesucht (und auch besucht). In seinem Zimmer schmiedet er Pläne für ein ganzes Land und pflegt ein naives Vertrauen in den Aufbruch einer neuen, besseren Kultur, wie er sie durch seine Philosophie vorzubereiten gedachte. Seine Prophetie eines Werdens zum Sein ist wider Erwarten ausgerechnet in seinem Sohn auf gekrümmtem Weg zu einem Ziel gelangt: Sein Sohn, „der andere Noica“, wie er mittlerweile in Rumänien genannt wird, hat auf seine Weise das Werden zum Sein ausgelegt: als Mönch, indem er in den 1960er-Jahren in ein orthodoxes Kloster in Großbritannien eingetreten ist und seit 1993 als Eremit in Rumänien lebt. In einen Brief an seinen Sohn, in dem er seine Bewilligung für dessen Eintritt ins Kloster gab, fragte Noica von Rumänien aus im Jahr 1968, kurz nach seiner Entlassung aus dem Gefängnis, in einem Brief, der in Deutschland und Frankreich veröffentlicht wurde: „In Deiner Sprache gibt es ein Spruch der Vergangenheit, der mir heute wahrer als jeder anderer zu sein scheint. Es ist das „liebe und tu, was du willst“ von Augustinus. [...] Vielleicht ist die heutige Welt manchmal verrückt, weil sie das „tu, was du willst“ von „liebe“ getrennt hat. Sie hat sich alle Freiheiten erlaubt und tut alles, was ihr gefällt, aber liebt nicht immer. Die Welt des Nächsten ist zu Ende gegangen; eine Welt unseres „Fernen“ ist jene, in der wir leben und leben werden. Es ist kein Zufall, dass ich selbst Dir aus der Ferne (de departe) schreibe, mein Lieber, und dass ich Dir auf Umwegen (pe departe) schreibe, mein Lieber, und nicht direkt, als ob Du für mich nur einer der vielen Rafail in der Welt wärest. [...] Am Ende meines Lebens angelangt, sehe ich, dass ich kaum etwas weiß. Aber wenn ich zurückblicke, sehe ich, dass es sogar in einem Leben wie meinem etwas Sicheres gibt: die Freude. Ich hatte nur dann recht, als ich mich gefreut habe. Der Mensch ist das sich freuende Wesen. Der Mensch schuf die Freude und sah, dass sie gut war. [...] Ich sage Dir nur: Freue dich und tu, was du willst!“ <http://rafailnoica.wordpress.com/2009/01/08/constantin-noica-scrisoare-catre-rafail> (7.9.2012).

Bei ihrem letzten Treffen 1985 oder 1986 findet das Gespräch zwischen Vater und Sohn in einer großen, tiefen Harmonie statt. Und trotzdem verschwinden ihre Unterschiede nicht: Noica, der Vater, sagt: „*Ich werfe Dir nicht vor*, [dass Du diesen

Weg gewählt hast,] aber ich bin kein Vater wie jener, der seinen Sohn Gott opfern würde.“ Und Noica, der Sohn, antwortet: „Du sollst wissen, dass jenes, dem Du bereit und willig bist, deinen eingeborenen Sohn (unul născut) zu opfern, Gott für Dich ist.“ Schließlich antwortete darauf Noica, der Vater: „Ach, mein Lieber, das waren angemessene Worte, um uns zu verabschieden.“ (Celălalt Noica. Mărturii ale monahului Rafail Noica, însoțite de câteva cuvinte de folos ale părintelui Symeon, Bukarest: Anastasia, 2004, 110f.)

*Fragment aus dem Vortrag „Widerstand durch Kultur? Constantin Noica und das europäische Erbe“, der am 17. September 2012 in der Reihe Religionsphilosophie des Katholischen Akademiker/innenverbands Wien am Otto Mauer Zentrum der Erzdiözese Wien gehalten wurde. Ein Artikel zum Gedenken des vor 25 Jahren verstorbenen rumänischen Philosophen hat Frau Doz. Dr. Diaconu in der Wochenzeitschrift Die Furche (Nr. 36, 6.9.2012, S. 13) veröffentlicht.

PREMIERĂ VIENEZĂ: CEA DINTĂI ÎNTÂLNIRE A TINERILOR ORTODOCȘI*

Cuvintele Mântuitorului Hristos: „*Tânărule, ție îți zic, scoala-te*” (Lc. 7,14) au reprezentat chemarea și motto-ul primei întâlniri a tinerilor ortodocși: sârbi, români, greci, ruși, bulgari, antiohieni și georgieni din Austria.

Sâmbătă, 29 septembrie a avut loc la Viena prima întâlnire a tinerilor ortodocși din Austria. Este primul eveniment de acest fel organizat în această țară, la propunerea și cu binecuvântarea Conferinței Episcopilor Ortodocși din Austria.

Ziua a început prin participarea tinerilor la Sf. Liturghie săvârșită în limba germană de către ÎPS Arsenie, Mitropolitul grec al Austriei și PS Antonie, Episcop vicar al Mitropoliei Bulgare în Europa Centrală și de Vest, înconjurați de preoți și diaconi ai bisericilor ortodoxe din Austria. După Sf. Liturghie, cei peste 450 de tineri ortodocși prezenți au servit

împreună masă de prânz, într-o atmosferă prietenoasă și plină de bucurie, având posibilitatea de a se cunoaște și de a dialoga.

Cu mult interes, tinerii au participat apoi la cele 10 workshop-uri susținute de preoți și profesori de religie, în cadrul carora s-au discutat diferite teme, alese dinainte cu multă grijă, unde s-au putut primi răspunsuri la întrebări care frământă pe tânărul din ziua de astăzi: despre Sf. Liturghie, spovedanie sau psihoterapie, iubire-concubinaj-căsătorie, ortodoxie și ecumenism, criza spirituală din lumea de astăzi – sunt doar câteva teme. De asemenea, tinerii interesați au putut pătrunde în tainele muzicii bisericești și a pictării icoanelor.

Prezența numeroasă și interesul atâtor tineri de a arăta că ortodoxia este parte a vieții lor, ne dau speranță că viitorul Bisericii ortodoxe în Austria este unul luminos, în sensul păstrării valorilor noastre spirituale, al trăirii duhovnicești și al bunei înțelegeri între cei de aceeași credință, dar de naționalitate diferită.

Cu acest prilej ÎPS Mitropolit Dr. Arsenie a proclamat întemeierea unei Asociații a Tinerilor Ortodocși din Austria și a fost prezentat primul număr al „Ziarului Bisericesc Ortodox” din Austria.

Dintre oaspeții prezenți amintim: rectorul Prof. Dr. Christoph Berger, vicerectorul Prof. Dr. Thomas Krobath și directorul Institutului de Pedagogie Religioasă Prof. Univ. Dr. Hermann-Josef Röhrig. Președinta Senatului Universitar Prof. Dr. Christine Mann a dat citire și cuvântului de salut trimis de Cardinalul Christoph Schönborn. ES a exprimat bucuria de a fi gazda unei asemenea întâlniri: „Prin prezența voastră arătați fiecare chipul tânăr al Bisericii voastre mult apreciată Biserica soră... este un chip tânăr care oglindește viitorul viu al Bisericii voastre”.

Întâlnirea a avut loc în campusul Colegiului Universitar de Pedagogie Religioasă din Viena, unde sunt pregătiți și profesorii de religie ortodoxă, și a fost coordonată de Pr. Prof. Dr. Nicolae Dura, parohul Bisericii Ortodoxe Române din Viena și președintele Consiliului Ecumenic al Bisericilor din Austria și de Pr. Prof. Dr. Alexander Lapin, duhovnicul militarilor ortodocși din Austria.

* Această primă întâlnire a tinerilor ortodocși din Austria s-a bucurat de o atenție și din partea mass media locale: televiziunea austriacă, radioul Ștefănsdom și ziare vieneze. Kathpress So 23.09.2012 S. 5, Wiener Zeitung, 3.09.2012, p.20 www.orthodoxejugend.at; <http://religion.orf.at/stories/2551895/> (27.09.2012); <http://www.pro-orient.at/?site=ne20120926150828> (27.09.2012) , www.kirchen.at (27.09.2012), www.basilica.ro, 2 10.2012

ORTHODOXE KIRCHE: STARTSCHUSS FÜR VERSTÄRKTE JUGENDARBEIT

Die orthodoxe Kirche in Österreich verstärkt ihre Bemühungen um die Jugend. Startschuss dazu war am Samstag das erste panorthodoxe Jugendtreffen in Wien-Strebersdorf. Knapp 500 orthodoxe Jugendliche aus ganz Österreich und den Nachbarländern waren am

Campus der Kirchlichen Pädagogischen Hochschule Wien/Krems zusammengetroffen.

Eröffnet wurde das Jugendtreffen mit einem Gottesdienst, dem der orthodoxe Metropolit von Austria, Arsenios (Kardamakis), vorstand. Er rief die Jugendlichen auf, sich mutig zu ihrem Glauben und ihrer orthodoxen Tradition wie auch zu Österreich zu bekennen: „Wir alle leben in Österreich, das uns eine gastfreundliche Heimat geworden ist und uns alle hier aufgenommen hat. Das Land, das es uns ermöglicht, unseren Glauben zu leben und zu entfalten und uns unterstützt, dass wir näher zusammen kommen.“

Der Metropolit kündigte an, dass es im kommenden Jahr ein weiteres derartiges Treffen geben wird. Weiters soll auch eine orthodoxe Jugendorganisation in Österreich gegründet werden.

Mit dem orthodoxen Metropoliten feierten u.a. auch der rumänisch-orthodoxe Bischofsvikar Nicolae Dura und der orthodoxe Militärseelsorger Alexander Lapin. Beide waren für die Organisation der Veranstaltung hauptverantwortlich. Bischofsvikar Dura zeigte sich im Anschluss an das Treffen im „Kathpress“-Gespräch sehr zufrieden. Das Zusammengehörigkeitsgefühl unter den Jugendlichen unterschiedlichster Nationalitäten sei deutlich gestärkt worden.

Kardinal Christoph Schönborn bekundete in einem Grußwort die Verbundenheit der Katholischen Kirche mit der Orthodoxie in Österreich. Wörtlich schrieb der Kardinal: „Durch Ihre Gegenwart zeigen Sie jenes Gesicht Ihrer Kirche, unserer hoch geschätzten Schwesterkirche, das sie in Österreich tatsächlich hat: Es ist ein junges Gesicht, das eine lebendige Zukunft Ihrer Kirche abbildet. Ich wünsche Ihnen, dass dieser heutige Tag für Sie und für die gesamte Orthodoxie Bedeutung hat.“

Auch die Wiener Schulamtsleiterin Christine Mann würdigte in ihren Ausführungen die Orthodoxie in Österreich. Die Orthodoxe Kirche habe schon vor Jahrhunderten begonnen, sich in Österreich zu etablieren, in kleinen und mühsamen Anfängen. Heute sei sie in ihrer Vielfalt aus Österreich nicht mehr wegzudenken und sie sei die zweitgrößte Glaubensgemeinschaft in Österreich, so Mann.

Indem die orthodoxen Jugendlichen "in der Gegenwart ein Miteinander und Zusammengehörigkeit erleben, wächst ihre Zukunft und die Zukunft auch ihrer Kirche". Zugleich würden aber dadurch auch "wichtige Überzeugungen von einem guten Leben und menschenfreundliche Werte in Staat und Gesellschaft eingebracht, die diese auch dringend brauchen".

Am Samstagnachmittag konnten die Jugendlichen aus zahlreichen Workshops wählen.

Das Motto des Jugendtreffens war dem Lukasevangelium entnommen: „*Ich, sage dir, steh auf!*“ Die Veranstaltung in Wien-Strebersdorf ging auf einen Beschluss der Orthodoxen Bischofskonferenz von Österreich zurück.

Im vergangenen Frühjahr hatten die für Österreich zuständigen Bischöfe sich für verstärkte

kirchliche Bemühungen um die Jugend ausgesprochen. Beim Jugendtreffen sollte laut Veranstalter auch öffentlich sichtbar werden, wie sehr das orthodoxe Christentum zu Österreich gehört; mit rund 500.000 Gläubigen stellen die orthodoxen Kirchen (einschließlich der orientalisch-orthodoxen Kirchen) die zweitgrößte Glaubensgemeinschaft im Land.

<http://www.kathpress.com/kdpdf2.php?d=tag&j=2012&m=09&t=30&p=1025>

„Gesegnet ist der Mensch, der sich auf Gott verlässt, dessen Hoffnung auf Gott gründet.“

Mag. Nicoleta BALINT

Unsere Gesellschaft stellt in der heutigen Zeit hohe Ansprüche an das Bild der Frau. Man ist zur gleichen Zeit Karrierefrau, Mutter und Ehegattin. Diesen Ansprüchen gerecht zu werden erfordert viel Leistung, Zeit und Kraft. Mit all diesen Herausforderungen wurde ich in meinem bisherigen Leben bereits konfrontiert.

Als sechsjähriges Kind zog ich mit meinen Eltern von Sibiu nach Baden in Österreich. Bereits in der Volksschule entdeckte ich die Freude am Lernen und den Ehrgeiz meine beruflichen Träume zu verwirklichen. Es folgten die Unterstufe im Badener Frauengassengymnasium und anschließend die Handelsakademie. Im Alter von 21 Jahren nahm ich das Studium der Betriebswirtschaft an der Wirtschaftsuniversität Wien gemeinsam mit meinem Ehegatten David auf, welches ich schließlich erfolgreich abgeschlossen habe.

Während der gesamten Dauer meiner betriebswirtschaftlichen Ausbildung ging ich ebenfalls einer beruflichen Tätigkeit nach. Trotz der zahlreichen Aufgaben in meinem Leben und der knapp zur Verfügung stehenden Zeit stand für mich immer fest, dass ich jung Mutter sein möchte. Im Alter von 23 Jahren kam unsere erste Tochter Angelina zur Welt. Sieben Jahre später folgte ihre Schwester Magdalena.

Studium, Arbeit und Familie unter einen Hut zu bringen war eine äußerst anstrengende Aufgabe. Ich bin jedoch für diese Erfahrung sehr dankbar, da ich dabei eine der wichtigsten Lektionen meines Lebens gelernt habe. Ich habe verstanden, dass man nicht nur an Gott glauben, sondern ihm von Herzen vertrauen muss.

Er hat mir gezeigt, dass ich mich vor schwierigen Situationen nicht scheuen muss, sondern dass ich mit seiner Unterstützung und Wegweisung jede Lebenslage überwinden und an ihr wachsen kann.

**BEGEGNUNGEN:
INTERNATIONALE KONFERENZ ÜBER
PATRIARCHAT VON KONSTANTINOPEL IN
WIEN***

Prof. Erich LEITENBERGER**

Die außerordentliche Bedeutung des Patriarchats von Konstantinopel für die politische und kulturelle Entwicklung des euro-mediterranen Raumes steht im Mittelpunkt einer internationalen wissenschaftlichen Konferenz in Wien (12.-15.09). Die Konferenz wird von der Abteilung für Byzanzforschung am Institut für Mittelalterforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften in Zusammenarbeit mit der Rumänischen Akademie der Wissenschaften und der Stiftung „Pro Oriente“ veranstaltet. Die Leiterin der Abteilung, Prof. Claudia Rapp, erinnerte bei der Eröffnung – an der u.a. auch der Vorsitzende des Ökumenischen Rates der Kirchen in Österreich, der rumänisch-orthodoxe Bischofsvikar Nicolae Dura, teilnahm - an die Bedeutung der Edition des „*Patriarchatsregisters von Konstantinopel*“, einer Sammlung von mehr als 800 Urkunden des Patriarchats, die im 16. Jahrhundert vom damaligen habsburgischen Botschafter am Hof des Sultans, Ogier Ghislain de Busbecq, nach Wien gebracht wurden und sich heute in der Österreichischen Nationalbibliothek befinden.

Bei der Eröffnung der Tagung wurde eine Grußbotschaft des Wiener orthodoxen Metropoliten Arsenios (Kardamakis) verlesen, in der daran erinnert wurde, wie das Patriarchat von Konstantinopel das „Licht des Glaubens“ nach Ost und West ausgestrahlt habe. Das Patriarchat habe das christliche Volk durch die Jahrhunderte der osmanischen Herrschaft geführt und zugleich durch die Bewahrung und Weiterentwicklung der antiken Kultur wesentlich zum Einsetzen der Renaissance im westlichen Europa beigetragen. Auch heute sei das Ökumenische Patriarchat eine aktive Kraft in Europa, das so sehr der geistlichen Dimension bedürfe. Von großer Bedeutung sei auch der Dienst Konstantinopels an der Einheit der weltweiten orthodoxen Kirche. Durch die Metropolis von Austria und das Exarchat für Ungarn sei das Ökumenische Patriarchat auch im Herzen Europas präsent, unterstrich Metropolit Arsenios und würdigte die Tatsache, dass die Beschäftigung mit der Geschichte der Kirche von Konstantinopel einen „fruchtbaren Forschungsschwerpunkt“ der Österreichischen Akademie der Wissenschaften darstellt.

Auch „Pro Oriente“-Präsident Hans Marte unterstrich die enge Verbundenheit der Stiftung mit dem Ökumenischen Patriarchat. Als überaus erfreulich bezeichnete Marte die gute Zusammenarbeit mit der Byzanzforschung an der Akademie der Wissenschaften, in diesem Zusammenhang erinnerte er an ein vor zwei Jahren gemeinsam durchgeführtes Symposium in Istanbul. Der Organisator der Konferenz, Doz. Christian Gastgeber (der auch

Vorstandsmitglied von „Pro Oriente“ ist), konnte bei der Eröffnung an die 40 Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftler aus zehn Staaten begrüßen. Er verwies darauf, dass das Byzantinische Reich die älteste und gleichzeitig wirkmächtigste Kultur des mittelalterlichen Europa war. Auch nach dem Ende des Oströmischen Reiches sei das Ökumenische Patriarchat als leitende Institution der orthodoxen Kirche auch in den osmanischen Jahrhunderten ein zentraler Bezugspunkt geblieben. Die anberaumte internationale Konferenz stehe im Zeichen der Erforschung der Geschichte der Kirche von Konstantinopel „in einer Zeit der Krise (1204-1500)“.

*La lucrări au participat cu referate și românii: Prof. Dr. Ioan Aurel Pop, Rectorul Universității din Cluj-Napoca, Pr. Prof. Dr. Daniel Benga, Prof. Dr. Ionuț Alexandru Tudorie (Universitatea București), Natalia Rusnac (Universitatea California, Los Angeles), Alexandru Simon (Academia de Științe Cluj-Napoca) și · Dan Ioan Mureșan (Ecole des hautes etudes en sciences sociales, Paris). PC. Pr. Prof. Dr. Daniel Benga și Prof. Dr. Ionuț Alexandru Tudorie au prezentat credincioșilor ortodocși români Duminica 15 sept. după Sf. Liturghie tema acestui simpozion.

**Er ist Pressesprecher der Stiftung PRO ORIENTE und des ÖRKÖ

Besuch vom ökumenischen Seelsorgeteam im SMZ-Ost

Lieber Pfarrer Dura!

Gottes Wirklichkeit verhält sich zu unserer Wirklichkeit wie der Goldgrund auf alten Gemälden zu dem dargestellten Bild: Sie umgibt uns, sie schimmert überall hindurch und verleiht unserem Leben Kostbarkeit, Glanz und Tiefe. An diesen Gedanken aus einer Predigt, die ich vor vielen Jahren gehört habe, habe ich mich erinnert, als wir, 35 haupt- und ehrenamtliche, evangelische und katholische KrankenhausseelsorgerInnen im SMZ-Ost, im Rahmen unseres Sommerausflugs Ihre schöne Kirche in Simmering besuchen durften. Wir sind reich beschenkt wieder gegangen: beschenkt von den wunderschönen Farben und den kunstvollen Darstellungen an den Wänden, aber noch mehr von der tiefen Spiritualität Ihrer Tradition, die durch diese Farben und Bilder hindurch schimmert, und die Sie uns durch Ihre

Erklärungen und Deutungen nahegebracht haben. Zum Abschluss haben wir Christen aus drei verschiedenen Konfessionen diese eine ungeteilte Wirklichkeit Gottes, die in diesem Gotteshaus so spürbar ist, in einem gemeinsamen Gebet gefeiert.

Danke für die Einladung, für Ihre Zeit und für Ihren ökumenischen Geist sagt stellvertretend für das ganze Team

Mag. Antonia Kesselring (Teamleiterin des kath. Teams)

Auf diesen Weg wollen wir uns recht herzlich für die informativen Worte bei unserem heutigen Besuch in Ihrer beeindruckenden rumänisch-orthodoxen Kirche bedanken. Wir haben uns sehr wohl gefühlt.

Die 100 anwesenden SchülerInnen waren begeistert von den biblischen Darstellungen und der Symbolik der Fresken. Uns Lehrern ist es wichtig, dass das Miteinander der verschiedenen Religionen auf

einer friedlichen Basis gelebt wird. Aus diesem Grunde besichtigten wir zuvor das islamische Zentrum. Dadurch konnten die Kinder mehr von einander lernen und erkennen, dass es neben den Unterschieden auch Gemeinsamkeiten gibt.

Liebe Grüße, Lehrerinnen: Eva Heimbucher, Vesna Jovanovic, Sonja Geider, Katrin Hense, Said Koka, Rumpler Susanne, Liebert Renate, Federanko Doris, Riedl Petra

OPUS POSTHUM - MIHAELA URSULEASA?*

Adriana PALER

Încă mai sper să fie doar un zvon neadevărat. Poate că este doar un zvon neadevărat, o gluma, așa cum a făcut-o și dl. Gulda când și-a anunțat (singur) decesul într-unul din ziarele serioase ale Vienei.

Noi rămânem la nivelul superficial al unui facebook. ... Și dacă este adevărat: cum se poate ca un om care cântă atât de frumos să plece de aici la doar 33 de ani?

FOTO: freundederkunste.de

Ne-a dat, oare, atât de mult din sufletul ei, în fiecare notă pe care a trimis-o spre cer, încât, la un moment dat, s-a stins?

În miile și zecile de mii de ore împreună cu clapele pianului, de la 3 ani până la 33 de ani, a strâns atâta sevă cât pentru tot poporul nostru secătuit și cinic, cât să ne mai aducă un nume de care să ne sprijinim, să ne ținem în picioare, pe lângă Lipatti, Haskil, Lupu...

Pianul din camera pe unde mă învrednicesc să trec în fiecare zi poartă urmele sufletului și mâinilor fermecate a doi oameni care l-au atins, întrebat, binecuvântat, și care nu mai sunt: Mihaela Ursuleasa l-a ales în Hamburg, la fabrica Steinway & Sons, în 2007, pentru a da viață unui festival vienez; Profesorul meu, Noel Flores, l-a încercat trei ani mai târziu la Steinway Haus în Viena și mi-a confirmat ceea ce simțeam și mi-era teamă să cred, că acel B211 este un pian extraordinar.

Prof. Flores a cântat, atunci, nocturna de Chopin în do diez minor, Opus posthum. L-am înregistrat pe ascuns - nu îi plăcea să fie filmat. A fost ultima înregistrare video cu dânsul.

Profesorul meu s-a stins anul acesta.

Mihaela s-a stins anul acesta.

Suntem norocoși să o fi auzit, suntem norocoși că timpurile noastre ne oferă încă, la tot pasul, momentele care au răsunat, înregistrate. Cine nu a auzit, încă, al doilea CD al ei, „Romanian Rhapsody”, ar face bine să-l audă. E un imn.

Dar ea nu mai este, omul nu mai este, chiar dacă muzica rămâne.

Și iar, eterna întrebare - până unde? Până unde avem voie să mergem? Unde se oprește normalitatea și începe jertfa? Unde e echilibrul?

O, da, arta își cere jertfa.

Aș vrea să avem mai multă grijă de artiștii noștri, pentru că fără ei suntem morți. Arizi. Încuiați.

Aș vrea să îi declarăm monumente naționale, ca în Japonia.

Aș vrea să avem grijă de copiii lor, ai artiștilor, căci sunt copii eroi.

Aș vrea să aprind o lumânare.

Dumnezeu să o odihnească pe Mihaela.

*<http://adrianapaler.blogspot.co.at/2012/08/opus-posthum-mihaela-ursuleasa.html> (2.08.2012)

PREMIERĂ VIENEZĂ: CEA DINTÂI ÎNTÂLNIRE A TINERILOR ORTODOCȘI DIN AUSTRIA

„Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa? Prin păzirea cuvintelor Tale Doamne”.

(Ps. 118,9)

Sf. Vasile cel Mare, Cuvânt către tineri, VIII :

„Să nu ne temem că este greu și că este nevoie de osteneală! Să ne aducem aminte de înțeleptul care ne-a sfătuit că trebuie să alegem viața cea mai bună și să facem fapte de virtute, cu nădejdea că obijnuița va face placuta o viață ca aceasta. Este rușinos să pierdem prezentul, iar mai târziu să rechemăm trecutul, când căința nu ne mai folosește“.

ANUNȚURI

Parastase pentru pomenirea soldaților români:

- 18 octombrie, ora 10,00 la Bruckneudorf și Sommerein
- 3 noiembrie ora 12,30 Cimitirul Central din Viena, parcela 68 A și 13,15 parcela 38 (Cimitirul parohiei noastre).
- 15 decembrie de la ora 16,00 spovedanie pentru elevi

- 24 decembrie, ora 18,00 Vecernia Crăciunului și colinzi din diferite părți ale țării noastre

Fostă profesoară de **engleză și franceză** din România, mutată la Viena, ofer ajutor copiilor români care doresc să aprofundeze cunoștințele de limbă engleză sau franceză. Pentru mai multe detalii, pot fi contactată pe adresa de email: emiteod@yahoo.com

Chemări la Hristos - Rufe zu Christus
RUFE zu CHRISTUS - Chemări la Hristos
 Herausgeber: Rumänisch-orthodoxes Pfarramt
Capela: 1010-WIEN, Löwelstraße 8/2 Tel. & Fax: 533 79 63
Biserica: 1110-WIEN, Simmeringer Hauptstr. 161
 Tel. & Fax: 533.03.29; www.rumkirche.at
 Pr. Nicolae DURA Tel. 0699/17 37 87 74;
 E-mail: pr.dura@rumkirche.at
 Pr. Emanuel NUȚU Tel. 0676/42 32 426;
 E-mail: pr.nutu@rumkirche.at
P.b.b. Verlagspostamt 1014 Wien “GZ03Z034851 M”